

Rapport

Kvalitetsgranskning av
Teaterhögskolan i Malmö

2019-04-30

Innehållsförteckning

Inledning	3
Bedömargruppens förord.....	3
Förutsättningar och underlag	4
Sammansättning av bedömargruppen	4
Utgångspunkter	4
Bedömningsprocessen	5
Bedömargruppens rapport	6
Kvalitetsarbete på Teaterhögskolan	6
Studentinflytande.....	6
Teaterhögskolan, Konstnärliga fakulteten och Lunds universitet	7
Ekonomi	7
Undervisning	8
Utvärdering och examination	9
Konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete	9
Omvärldsperspektiv	10
Forskarutbildning och forskning	10
Kunskapssyn – teori/praktik	11
Likabehandling och breddad rekrytering	11

Inledning

Bedömagruppens förord

Fakultetsstyrelsen vid den Konstnärliga fakulteten i Malmö har anförtrott oss uppdraget att bedöma kvalitetsarbetet på Teaterhögskolan i Malmö. Vi har valt att genomföra uppdraget enligt formeln ”granska för att främja” och är fullt medvetna om svårigheten att rättvist värdera en så komplicerad och komplex företeelse som ett lärosäte som handhar konstnärlig utbildning. Granskningen baseras på Teaterhögskolans självvärdering med bilagor och på de inblickar i Teaterhögskolans arbete som vi har fått vid fyra dagars platsbesök.

Vi vill tacka Teaterhögskolans anställda och studenter för ett generöst mottagande under platsbesöket och en öppen attityd till granskningen. Uppdraget har därför varit givande för oss. Vi hoppas att resultatet av granskningen kommer att vara till nytta för Teaterhögskolan i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Anna Houmann

Hedvig Jalhed

Ulla Lidholm

Frida Röhl

Rasmus Ölme

Förutsättningar och underlag

Sammansättning av bedömargruppen

För granskning av Teaterhögskolan i Malmö (härefter Teaterhögskolan) anlidade Konstnärliga fakulteten en extern bedömargrupp för kollegial granskning av Teaterhögskolans kvalitetsarbete. Gruppen har bestått av Anna Houmann, universitetslektor i musikpedagogik vid Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet, Hedvig Jalhed, doktorand i scenisk gestaltning vid Göteborgs universitet, Ulla Lidholm, vd/verksamhetsledare på Teateralliansen i Stockholm, Frida Röhl, konstnärlig ledare på Folkteatern i Göteborg och Rasmus Ölme, professor vid Den Danske Scenekunstscole i Köpenhamn.

Utgångspunkter

Konstnärliga fakulteten anlidade, efter beslut i fakultetsstyrelsen 2018-10-17, en extern grupp för bedömning av Teaterhögskolans utbildningar genom kollegial granskning. Granskningsmaterialet består av Teaterhögskolans självvärdering samt platsbesök. Bedömargruppen skulle utföra sitt arbete under januari-mars 2019 och slutligen meddela resultatet av sitt arbete i en rapport senast den 31 mars 2019. Rapporten skulle sammanfatta ”gruppens bedömningar av utbildningens styrkor och utvecklingsområden samt rekommendationer”. Den 27 februari 2019 beslutades i konstnärliga fakultetsstyrelsen att bedömargruppen själv avgör omfattningen på rapporten. Bedömargruppen önskade ytterligare tid för färdigställande av rapporten och ett dekanbeslut bidrog till att gruppen fick tid fram till den 30 april 2019.

Teaterhögskolans självvärdering utgår från ”Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Lunds universitet” som anger kriterier för universitetets kvalitetsarbete.¹ För att skapa legitimitet, ska kollegial granskning med externa sakkunniga vara ett kännetecken för universitetets kvalitetsarbete inom såväl forskning som utbildning. Följande kriterier är de som kvalitetsarbetet ska fokusera på och som bedömargruppen har förhållit sig till:²

- att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemålen och examensmål
- att utbildningen vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet
- att undervisande personal, inklusive handledare, har ändamålsenlig ämnesmässig, högskolepedagogisk, ämnesdidaktisk och övrig relevant kompetens, samt att lärarkapaciteten är tillräcklig
- att utbildningen ska vara relevant för studenterna och doktoranderna samt svara mot samhällets behov
- att studenterna och doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
- att en ändamålsenlig och för alla tillgänglig studie- och lärandemiljö med välfungerande stödverksamhet föreligger
- att en kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen sker
- att internationalisering och internationella perspektiv främjas i utbildningen
- att jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv integreras i utbildningen
- att ämnesrelevanta perspektiv i hållbar utveckling främjas i utbildningen

1 Dnr STYR 2016/179

2 Dnr STYR 2016/179

Teaterhögskolans självvärdering

Teaterhögskolans självvärdering är ett genomgripande material som bygger på insamlad data från undervisande personal och teknisk/administrativ personal samt doktorander och studenter. I självvärderingen ingår ett stort antal bilagor och länkar tillsammans med utförliga beskrivningar av verksamheten och dess bakgrund. Enligt självvärderingen har samtliga anställda och studerande fått ta del av en sen version av självvärderingen för synpunkter. Av självvärderingen framgår hur arbetet med självvärderingen har organiserats. Kvalitetsarbetet är formellt förankrat inom Lunds universitet, Konstnärliga fakulteten samt Teaterhögskolans institutionsstyrelse.

Bedömargruppen har också tagit del av Teaterhögskolans *Strategiska plan för 2016–2020* samt *Handlingsplan för 2018* och därigenom de mål som de båda dokumenten uttalar. I den vision för 2020 som lyfts fram i den strategiska planen betonas att Teaterhögskolan i Malmö ska vara ”en utbildnings- och forskningsmiljö av internationell klass, där metodisk praxis läggs till grund för konstnärlig innovation och kunskapsproduktion”.

Bedömningsprocessen

Teaterhögskolans självvärdering översändes till bedömargruppen den 18 december 2018. Efter att samtliga i bedömargruppen fått möjlighet att fördjupa sig i självvärderingen, genomförde gruppen möten via Skype för att utforma ett upplägg för platsbesök. Vid ett fyra dagars platsbesök 25–27 februari och 4 mars på Teaterhögskolan intervjuade bedömargruppen studenter från ”Konstnärliga kandidatprogrammet i skådespelarkonst”, ”Konstnärliga kandidatprogrammet i sceniskt och dramatiskt författande” och den fristående kursen ”Teater: Inriktning konceptuell scenkonst”, samt doktorander, lärare, administrativ personal och rektor samt konstnärliga fakultetens dekan (tidigare rektor).

Bedömargruppen fick även en beskrivning av de fokusområden för den omvandlingsprocess Teaterhögskolan befinner sig i:

- att arbeta aktivt med breddad rekrytering av både studenter och personal
- att etablera ett nytt kandidatprogram som bygger vidare på de nuvarande fristående kurserna i konceptuell scenkonst
- att stärka samverkan mellan skolans utbildningar
- att etablera ett nytt masterprogram, helst med internationell inriktning
- att stärka och utöka institutionens forsknings- och forskarutbildningsmiljö

Bedömargruppens rapport

Kvalitetsarbete på Teaterhögskolan

Bedömargruppens uppfattning är att den nuvarande ledningen hyser stor vilja till förändring och utveckling av Teaterhögskolans kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet enligt självvärderingen utmärker sig genom att arbetet genomförs ”kontinuerligt, i nära kontakt mellan verksamheten och studenterna, och att alla medarbetare har fokus på detta. Grunden för Teaterhögskolans reguljära kvalitetsarbete är student-, lärar- och verksamhetsutvärderingar”. Kvalitetsarbetet har också intensifierats. Exempel på detta är att man anordnat seminariet ”Changing the Curriculum – Outline of possibilities for reconstructing BA educations at THM” i november, 2018, samt genomförandet av den bedömning som denna rapport är ett resultat av.

Kvalitetsarbetet är nyligen påbörjat, att döma av granskat material och intervjuer, och håller på att steg för steg genomsyra verksamheten. Som framgår av policyn *Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Lunds universitet* (2018-03-15) är student- och doktorandinflytande i kvalitetsarbetet avgörande. I samband med platsbesöket berättar studenter och doktorander att de i större utsträckning vill medverka i planering, genomförande och uppföljning av utbildningsutvärderingarna. Bedömargruppen uppmärksammar att studenter och doktorander kunde ha varit mer involverade i självvärderingen för att deras perspektiv ska tillgodoses till fullo utifrån ett kvalitetssäkringsperspektiv.

Det finns ett stort förtroende för och det fästs stora förväntningar till den nya rektorn. Självvärderingen nämner dock inget om rektorns uppdrag i förhållande till kvalitetsarbetet.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- intensifierar kvalitetsarbetet ytterligare, till exempel genom kvalitetsutvecklingsprogram
- klargör och dokumenterar ansvarsfördelningen i samband med kvalitetsarbetet
- söker formulera och synliggöra Teaterhögskolans kvalitetskriterier för konstnärlig utbildning
- fortsätter diskussionen om kvalitetskriterier i forum med representanter för konstnärliga utbildningar inom och utom Sverige
- i högre utsträckning aktivt involverar studenterna i kvalitetsarbetet
- ser över implementeringen och spridningen av kvalitetsarbetet inom organisationen
- uppmuntrar dialogen mellan skilda personal- och studentkategorier

Studentinflytande

Kontakterna mellan studenter och lärare samt ledning är nära och ibland intensiv. Studenterna för fram sina åsikter till lärarna och ledningen informellt och direkt i undervisningsrummen. Studenterna har också stor representation i samtliga beslutande organ genom studentkåren. Det är inte klart hur stort inflytande studenterna har på verksamheten i realiteten. Enligt lärare, ledning och studenter är många studenter tveksamma till att engagera sig i kårarbetet eftersom fokus ligger på studierna och det inflytande som kan åstadkommas på individuell nivå snarare än kollektiv nivå. Det här bekräftades av de studenter som bedömargruppen träffade vid platsbesöket. Förhållandet är inte ovanligt i synnerhet i mindre undervisningsmiljöer.

De studenter som bedömargruppen mötte under platsbesöket visar stort engagemang i sina respektive utbildningar, har många idéer kring kvalitetsarbetet och är villiga att ta en mer aktiv del i arbetet med att

utveckla utbildningen. Det framkom även en del osäkerhet från studenterna om vad som händer med de synpunkter de framför till sina lärare eller annan personal. De upplever att de blir lyssnade på, men vet inte vilka faktiska resultat som följer. Många av studenterna upplever ett stort förtroende för nya rektorn som tar deras tankar och åsikter på allvar.

Det är också av vikt att ta del av tidigare studenters erfarenheter som nu mött arbetslivet. Alumnienkäter ger en sådan möjlighet. Bedömargruppen välkomnar även fler forum för tidigare studenters tankar och synpunkter som kan bidra till Teaterhögskolans utveckling.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- finner klarare former för att förena det informella studentinflytandet med det formella
- säkerställer att studenters synpunkter på utbildningen samlas in, sammanställs och redovisas för studenterna och används i kvalitetssäkring och utveckling av utbildningen
- initierar fler forum för att fånga in tidigare studenters tankar och synpunkter som kan främja Teaterhögskolans utveckling
- formaliserar kommunikationen med studenterna gällande uppföljning av inkomna synpunkter

Teaterhögskolan, Konstnärliga fakulteten och Lunds universitet

I intervjuerna framkommer att Teaterhögskolan har en god relation till Lunds universitet och till Konstnärliga fakulteten. Bedömargruppen uppfattar, utifrån samtalen, att relationen till fakultetskansliet, Musikhögskolan och Konsthögskolan ändå kan stärkas ytterligare, särskilt med tanke på en eventuell samlokalisering och genom Teaterhögskolans tankar kring val av utbildningsprogram. Den gemensamma resursen Inter Art Center kan med fördel lyftas ännu tydligare för att bidra till ytterligare högre grad av kontaktskapande, dialog, samt tvärkonstnärligt skapande och utforskande arbete.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- fördjupar samtalen inom fakulteten för att finna en gemensam vision kring en möjlig samlokalisering
- diskuterar fler möjliga samarbeten med Musikhögskolan, Konsthögskolan och Inter Art Center i samband med Teaterhögskolans val av framtida utbildningsprogram

Ekonomi

I likhet med många andra konstnärliga utbildningar är ekonomin en utmaning för Teaterhögskolan och det finns för närvarande ingenting som tyder på en ökad medelstilldelning. I intervjuerna framkom det från personalens håll att de känner sig pressade i förhållande till tid och att det finns få möjligheter att anställa gästlärare. Även från studenternas sida uttrycktes en önskan om fler gästlärare för att få in ett bredare perspektiv.

Den tekniska och administrativa personalen arbetsbelastning förändras genom nya utbildningsprogram och detta behöver ses över.

När Teaterhögskolan nu står inför ett vägval och eventuellt ytterligare utbildningsprogram kommer det med stor sannolikhet kräva en översyn av resursfördelningen internt om inte andra medel kan tillföras. Samverkan mellan programmen kan vara en del av lösningen, men förmodligen inte hela, och ytterligare åtgärder bör beaktas.

När skådespelarprogrammet gjordes om från fyra till tre år gjordes ett genomgripande arbete och det kan kanske nu vara lägligt att utvärdera den omläggningen för att se om det utifrån den analysen framkommer fler sätt att tänka nytt.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- avsätter resurser, framför allt tid, för en gemensam översyn av det utvecklingsarbete som sker och diskutera de utbildningsprogram Teaterhögskolan väljer att satsa på
- fortsatt diskuterar för- och nackdelar kring en eventuell samlokalisering
- överväger omfördelning av resurser internt på Teaterhögskolan
- fortsätter att se på möjligheter till extern finansiering

Undervisning

Det finns en stark ide om ett metodarbete inom utbildningarna i skådespelarkonst och sceniskt och dramatiskt författande. Utmaningen ligger i att kontinuerligt utveckla metoden. Studenterna uttrycker både en uppskattning för det grundliga metodarbetet och en viss oro över en brist på mångfald av verktyg till sin kommande professionella yrkesutövning. I en grundutbildning finns det begränsat med tid att fördjupa sig i många olika metoder och det kommer att handla om en balansakt mellan bredd och spets. I de genomförda alumnieenkäterna för skådespelarprogrammet framkommer att siffran sjunkit från 94,5% (2013) till 61,6% (2018) när det gäller förmågan ”att självständigt skapa, förverkliga och uttrycka sina idéer, identifiera, formulera och lösa uppgifter, inom ramen för en uppsättning”. Detta kan tolkas som ett behov av att styrka det mer självständiga och konstnärliga arbetet i undervisningen.

I självvärderingen framkommer intresse i att skapa flera samarbeten mellan de olika programmen. Detta intresse uttrycktes än mer av de studenter bedömargruppen mötte under platsbesöket. Vid sidan om själva innehållet i sådana samarbeten förefaller det finnas mycket att vinna för den interna kulturen på Teaterhögskolan att låta såväl lärare som studenter arbeta på tvärs mellan utbildningarna. Den gemensamma seminarieserien omnämns i intervjuerna som ett bra exempel.

Bedömargruppens intryck är att det finns en stor dynamisk kraft och engagemang i lärarkåren, vilket är positivt, men innebär också en risk för att verksamheten i alltför hög grad blir beroende av de anställda som tar på sig en alltför stor arbetsbörda. Arbetsbelastningen är hög hos flera anställda och Teaterhögskolan ser just nu över sina tjänster, bland annat ska en utbildningsansvarig för konceptuell scenkonst utses. I samband med att Teaterhögskolan vill etablera nya utbildningsprogram har Teaterhögskolan en möjlighet göra en översyn av personalens arbetsförhållande, och även hur den pedagogiska kompetensen ser ut i förhållande till utbildningarna, dvs. att den står i proportion till undervisning, handledning och examination. En tydlig ansvarsfördelning och dokumenterade rutiner för kvalitetsarbetet och verksamhetens utveckling kan underlätta arbetsbördan och hjälpa de anställda att utvecklas både individuellt och kollegialt.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- låter studenterna ta del av ett större mångfald av arbetsmetoder
- för en intern diskussion i lärarkollegiet om relationen mellan hantverk och konstsyn
- skapar fler möjligheter för studenterna på de olika programmen att mötas. Dessa kan vara såväl undervisningsrelaterade som informella
- stärker rutiner för utvärdering och kvalitetsarbete
- stärker det individuella och kreativa arbetet för studenterna

Utvärdering och examination

Teaterhögskolan skiljer mellan två sorters utvärdering, den av studenternas arbete och den av kurser och utbildningsprogram. Det första slaget av utvärdering sker på olika sätt i de olika utbildningarna och kurserna i självvärderingen. Även beskrivningarna av hur de sker är olika. I samband med kvalitetsgranskningen för studenterna framkom önskemål om tätare, tydligare och mer systematiska utvärderingar och kommentarer från lärarna. Å andra sidan framhålls av lärare att studenterna lär sig att utvärdera sig själva och därmed utvecklas på egen hand. Ifall detta är målet så ska Teaterhögskolan säkra att studenterna får den tid och de verktyg som krävs, framförallt i programutbildningarna. Det är bedömargruppens intryck att det finns anledning att vidare systematisera rutiner och upplägg för utvärdering/examination och självvärdering enligt högskoleförordningens föreskrifter. Teaterhögskolan har kursplaner med tydliga målsättningar för vad studenterna ska uppnå vid avslutad kurs men saknar en mer systematisk utvärdering och dokumentation av hur olika undervisningsformer fungerat eller hur utvärderingar följs upp och återkopplas. Att detta är ett utvecklingsområde har även lyfts fram av såväl lärare, ledning och studenter.

Alumninundersökningar har genomförts, för skådespelarprogrammet, 2010, 2013 och 2018 och innehåller frågor kring hur studenterna upplevt att studierna har förberett dem för arbetsmarknaden, vad som varit användbart eller onödigt och vad som saknats. Bedömargruppen upplever att det är ett utmärkt initiativ som Teaterhögskolan bör fortsätta med mer frekvent.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- prioriterar implementeringen av ett formaliserat utvärderingssystem på både program och kursnivå
- systematiserar uppföljning och återkoppling av genomförda utvärderingar
- överväger om studenterna bör ges mer tid för reflektion och fördjupning
- ger de formella och informella utvärderings- eller examinationssamtalen en fastare form med tydlig information till studenterna
- vidare tydliggör för studenterna hur utbildningens utformning visar på en progression samt kopplingen mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination.
- överväger att använda externa utvärderare/examinatorer (från exempelvis andra teaterhögskolor i landet) som komplement vid utvärderingen av studenternas arbete i samtliga utbildningar

Konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete

Konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete skrivs inte fram nämnvärt i självvärderingen och som också nämns under rubriken "Undervisning" finns det anledning att se på metodutveckling inom undervisningen i skådespelarkonst och sceniskt och dramatiskt författande. För att säkra detta kan det finnas anledning att investera i fortbildning och kompetensutveckling, vilket i sin tur kan utmanas av brist på såväl tid som resurser. Förutom forskningsliknande verksamhet är dokumentation och utveckling av pedagogiska och metodiska traditioner viktiga områden. Teaterhögskolan bör ombesörja att det finns goda möjligheter att få stöd för konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete. En möjlig lösning kan vara att se på hur intern kompetens kan användas. Det är också viktigt att Teaterhögskolan deltar aktivt och initierande i diskussioner om konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete, både i den professionella scenkonstvärlden, internt på högskolan och i samarbete med andra utbildningar med liknande utbildningar.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- internt diskuterar konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete kring mål, innehåll och arbetsformer
- bygger samarbeten med andra konstnärliga högskolor, nationellt och internationellt, för att finna former för konstnärligt och pedagogiskt utvecklingsarbete

Omvärldsperspektiv

Det finns en stor vilja inom kollegiet att förhålla sig till det internationella teaterfältet och omvärlden. Teaterhögskolan står på tröskeln till ett nytt kapitel i sin verksamhet som har potential att skapa en ny profil. Det gör arbetet med omvärldsperspektiven särskilt viktigt. Det är också av stor vikt att inkludera ett nationellt perspektiv i omvärldstanken eftersom de flesta studenterna kommer att verka inom det nationella området. Teaterhögskolans omvärldsbevakning och direkta influenser utifrån både den egna institutionen och det egna fältet, samt en öppen intern diskussion kommer hjälpa till i det arbetet.

Bedömargruppen uppfattar att det finns en övergripande vilja på Teaterhögskolan att nå konsensus kring frågor om exempelvis strategi och metod, men att det krävs ett mer omfattande arbete för att nå dit ifall detta är målet. Här sätts även Teaterhögskolans egen förändringsbenägenhet på prov. Det ligger en utmaning i att enas kring gemensamma strategier och att välja väg. Detta är en kollegial fråga likaväl som det är en ledningsfråga. Inom Teaterhögskolan finns mycket och betydande kunskap, men den gemensamma visionen om vilket eller vilka steg och mål som ska prioriteras bör förtydligas.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- ser över existerande nationella och internationella samarbetspartner och utvärdera deras relevans samt identifiera vad för sorts samarbetspartners som eventuellt saknas – dessa må vara såväl konstnärliga som icke-konstnärliga högskolor både i Sverige och utomlands
- formaliserar såväl befintliga som framtida externa samarbeten med bl.a. scenkonstinstitutioner, fria teatrar och det omgivande samhället i övrigt
- föra interna diskussioner om hur Teaterhögskolans profil ska utvecklas, särskiljas och kommuniceras
- förbättra studenternas möjligheter till internationella utblickar, exempelvis genom ett närmare samarbete med nordiska utbildningar genom studiebesök och utbyten i andra länder.

Forskarutbildning och forskning

Forskarutbildningen är i dagens utbildnings- och kultursektor en nödvändig del av en konstnärlig högskola, för att nya insikter, kritiska perspektiv och innovationer ska uppkomma och förmedlas. Forskarkollegiet på Teaterhögskolan besitter djup och specialiserad kunskap och då forskningsmiljön vid Teaterhögskolan är liten har kontakter med övriga forskningsfältet, akademien och omvärlden en avgörande betydelse. De starka profiler som finns på Teaterhögskolan utgör en god resurs för forskarutbildningen och stärker högskolans attraktionskraft. Samtidigt kan miljöns litenhet skapa en begränsande personbundenheten som gör verksamheten sårbar.

Teaterhögskolan strävar efter att den konstnärliga forskarutbildningen ska kunna bidra med att skapa anknytningar mellan den forskningsbaserade teatern och den etablerade teatern. Detta är en viktig aspekt att utveckla och förtydliga. Forskningen kan också i högre grad synliggöras inom institutionen och bedömargruppen ser möjligheter att utveckla hur man kommunicerar den forskning som görs till samtliga studenter på skolan.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- arbetar för att vidga forskningsmiljön genom möjligheter till handledning och utbyten över ämnesområden
- ser över hur relevant och aktuell forskning kommuniceras till samtliga studenter på Teaterhögskolan samt på vilket sätt verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning
- ökar möjligheterna för att alla skolans studenter genom utbildningen får delta i en forskande kontext och tillägna sig ett forskande förhållningssätt
- arbetar vidare aktivt med att skapa anknytningar mellan den forskningsbaserade teatern och den etablerade teatern

Kunskapssyn – teori/praktik

I självvärderingen betonas viljan att utveckla Teaterhögskolans kunskapsproduktion i aktiv samverkan med aktörer inom andra kunskapsfält och genom en relevant och framåtsyftande samhällsanalys. Det poängteras även vad som beskrivs som ”den konstnärliga kunskapens särart” och att ”kunskap inom en konstnärlig verksamhet som teater är inte det samma som påståendekunskap vid akademiska utbildningar med teoretisk inriktning, utan något avsevärt annorlunda”. Bedömargruppen stöttar Teaterhögskolans ambition att utveckla kunskapsproduktionen och ser goda ambitioner för att genomföra detta. Ett viktigt steg i detta är att definiera denna ”kunskapens särart” för att inte riskera en alltför relativistisk och subjektivistisk kunskapssyn.

Frågan om hur praktik och teori kopplas samman är central i scenkonsten. Teaterhögskolans initiativ att understödja och utforska teaterns möjligheter på teoretisk grund är vällovliga och det finns stor utvecklingspotential i kursen ”Teaterns teori och praktik” respektive ”Konceptuell scenkonst” om rätt förutsättningar ges.

I resultaten från tidigare alumniundersökningar (2010, 2013 och 2018) för skådespelarprogrammet framgår det att kvaliteten var oförändrad när det gäller att studenterna har ”fått kunskap om och förståelse för skådespelarkonstens praktiska och teoretiska grunder samt kunskap om och erfarenheter av metod, processer och fördjupning”. Men när det gäller förmågan ”att beskriva, analysera och självständigt tolka sin rolluppgift i relation till uppsättningens form och innehåll samt kritiskt reflektera över sitt eget och andras konstnärliga förhållningssätt på skådespelarkonstens område” uppgår de svarande 100% 2013 och 57,7% 2018 *i stor eller mycket stor utsträckning*. Detta ger anledning att se över hur den mer teoretiska och kritiska reflektionen kan stärkas i undervisningen.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- arbetar vidare med relationen mellan forskarnivå och grundutbildning för att kontinuerligt diskutera och vitalisera Teaterhögskolans kunskapssyn
- utökar samarbetet mellan utbildningar och kurser för att etablera en dialog mellan de olika kunskapsformer och -syner som finns på Teaterhögskolan

Likabehandling och breddad rekrytering

I samband med intervjuerna upplever bedömargruppen att det både hos anställda, men framförallt hos studenter, råder en viss okunskap om det systematiska förebyggande arbetet mot diskriminering (SFAD) som ska äga rum vid institutionen och vem man ska vända sig till i händelse av diskriminering eller trakasserier.

I självvärderingen hänvisas till ”Konstnärliga fakultetens studentguide om diskriminering och trakasserier” men det finns inga beskrivningar av institutionens arbete med SFAD. Bedömargruppen välkomnar därför att Teaterhögskolan ämnar utveckla arbetet genom att t.ex. tillsätta en arbetsgrupp med bred representation som ska arbeta fördjupat med frågor kring sexuella trakasserier, jämställdhet och likabehandling efter upproppen #metoo och #tystnadtågning.

Teaterhögskolans mångfaldsplan har varit synlig bland skådespelarstudenter de senaste åren då de funnits större mångfald i de examinerade studenternas bakgrund. Samtidigt är homogeniteten fortfarande stor. Under intervjuer framkom att ”känslan av högt till tak är enorm” men å andra sidan är gruppen ”bland den mest homogena jag varit med i”. I samtal med studenter fanns det också en uppfattning om hierarkier mellan de olika utbildningsprogrammen. En sådan uppfattning från studenternas sida kan leda till en upplevelse av att det inte finns plats för olikheter inom Teaterhögskolan. Den lilla högskolans fördelar är många med den närhet, trygghet och direkthet som uppstår naturligt. Samtidigt kan den intima miljön leda till att skolan uppfattas som mer homogen än vad den är, och det kan försvåra intern kritik. Teaterhögskolan måste aktivt motarbeta att en sådan uppfattning uppstår hos studenterna och måste tydligt visa det finns plats för diversitet. En breddad rekrytering med fokus på mångfald kan medföra att fler ser sig som potentiella studenter eller medarbetare på Teaterhögskolan.

Eftersom breddad rekrytering är ett av Teaterhögskolans fokusområden är det viktigt att vidare diskutera vad breddad rekrytering och breddat deltagande innebär för Teaterhögskolan i praktiken. Som tongivande institution i det svenska teaterfältet och samhället i stort är detta arbete av stor vikt.

Bedömargruppen rekommenderar att Teaterhögskolan:

- aktivt arbetar för att ge plats för olikheter inom organisationen
- väl kommunicerar till studenterna vad som ligger till grund för eventuella skillnader mellan programmen för att undvika missförstånd och upplevelser av orättvisa och snedfördelning
- ombesörjer att studenter och anställda har tydliga rutiner för anmälningar av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering
- intensifierar, synliggör och tydliggör det systematiska arbetet mot diskriminering (SFAD) som ska ske vid institutionen
- aktivt arbetar för diversitet av representation bland studenter och anställda